

hed at sætte sig ind i Dokumenterne, i Sagens Akter, vilde han deri have set, hvad Klageren vilde have ytret, saafremt han havde faaet Ordet. Han siger selv, at han vilde have sagt, at den og den Yttring var falden, men ikke i den refererede Form. Han vilde altsaa have benegtet, at Yttringen var falden i den Form, hvori den var gengivet. Jeg er for lidt inde i den Episode, der her har været diskutert, til at udtale mig om den; den interesserer mig ikke videre, og efter min Mening har den ingen Indflydelse paa selve Sagen. Særligt var det tilstrækkeligt for den faldne Kandidat at modsigte de Yttringer, der vare faldne fra den valgte Kandidats Side, baserede paa de Udtalelser, der skulde have været gjorte af min ærede Sidemand til Venstre (Holstein-Vedreborg). Disse Udtalelser gik nemlig ud paa, at det, at dette Parti kom med Trusser, var et Fingerpeg paa, hvor despotisk det handlede o. s. v. o. s. v., og jeg tør nok sige, at disse Bemærkninger stode ikke i Forhold til den Yttring, der skulde være falden. Det var altsaa ligesom en Benyttelse af den som en Maade, hvorpaa man vilde paavirke Stemningen. Det er sølgelig klart, at, naar den faldne Kandidat havde faaet Ordet for at berigtige de Udtalelser, som vare komne fra den anden Side, var der en Sandsynlighed for, at Stemningen vilde have vendt sig i en anden Retning. Naar den sidst ærede Taler tillige vilde gjøre gjældende, at vi skulde bevise for, at Stemningen vilde have vendt sig, saafremt den faldne Kandidat havde faaet Ordet, saa modsagde han sig selv i samme Øieblik ved at erklære, at et saadant Bevis ikke kunde føres. Det er ganske rigtigt; et saadant positivt Bevis kan umulig føres; jeg har ogsaa tidligere gjort det gjældende, at det er og bliver en Skjønssag. Jeg benytter Leiligheden til at berigtige en Udtalelse fra en anden æret Taler. Det ærede Medlem fra Bogense (Berntsen) yttrede, at Valgbestyrelsens Formand havde erklæret ved Begyndelsen af Mødet, at han fulgte den bekendte Regel, som han havde fulgt i 20 Aar. Det er en Misforstaaelse eller Feilhøring af det ærede Medlem, thi Valgbestyrelsens Formand siger kun, at han ved Mødets Begyndelse on passant havde sagt, at han haabede, at det kunde gaa fort af i Dag, og at det var tilstrækkeligt, naar hver af Kandidaterne fik Ordet to Gange. Det er ganske rigtigt, at der ikke har været noget Vidne at opdrive, som har hørt, at disse Yttringer ere faldne; i saa Henseende var den ærede Talers Referat ganske rigtigt, men ikke med Hensyn til Indholdet af, hvad der saaledes skulde være sagt. Det var dette, jeg troede i Diskussionens Interesse strax at burde oplyse.

Bajer: Jeg skal søge at holde mig til Sagens Kjerne, om end mine Udtalelser ville faae en mere almindelig Karakter, men til Sagens

Kjerne hører ikke Spørgsmaalet om Jernbane eller Ikke-Jernbane, eller hvad den Ene eller den Anden har sagt. — Jeg tror, at, naar vi skulle tage vort Standpunkt, maa vi først og fremmest lægge Mærke til, at vi sidde her som en Domstol. Det er et for almindeligt Udtryk, naar der i Grundloven staar, at den dømmende Magt er hos Domstolene; i Virkeligheden er der adskillige Underretter. Vi sidde her som en Domstol, og det har derfor ikke det Mindste at betyde, i hvilket politisk Forhold vi staa til den ene eller til den anden Kandidat. Dette er sagt flere Gange; men jeg tror, at man har tillagt det for liden Vægt. Hvis dette Forhold skulde være det Afgjørende, vilde jeg for mit Vedkommende have meget let ved at indtage mit Standpunkt, thi jeg staaar den faldne Kandidat betydelig nærmere end den valgte. Jeg kan ikke sige, om de ærede Medlemmer for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) og for Kjøge (Hørup) sagde ved den almindelige Prøvelse af Valgene, at de stode begge Kandidater lige nær. Jeg kan ikke forstaa, at de ærede Herrer kunne sige saaledes; thi det vilde jo saa være et Mellempunkt, de indtog. Jeg staaar den faldne Kandidat betydelig nærmere end den valgte, og de to ærede Medlemmer, jeg nævnte, staa ham efter min Mening endnu nærmere end jeg. Jeg tror, at naar man er bange for at lade sig forvilbe, skal man bære sig ad, ligesom naar man vil veie meget nøjagtigt. Naar man har veiet, skal man saa nemlig bytte om, saaledes at man lægger det, man har veiet, over paa den Begiffsaal, hvor Loddene før laa, og disse paa den anden, og derefter se, om man faar det samme Resultat ud. Det vilde være meget interessant, hvis vi faae Afstemning med Naaneopraab, at se, hvorledes Stemmerne samle sig, thi, hvis de skulde gruppere sig efter Partier, er det jo muligt, at det er et Tilfælde, men jeg kan ikke negte, at det bliver et Tilfælde, som ser ud som en Løkke. Naar jeg skulde tage mit Standpunkt i denne Sag i Henseende til tidligere Udtalelser, saa er det, der ligger nærmest ved mit Standpunkt, hvad der er ytret af det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg). Naar man taler om, at man skal hævde Valgfriheden, og det ærede Medlem for Odense Amts 5te Valgkreds (Bernsen) talte om Ordets Frihed, saa forekommer det mig at være for smaat, at være for lidt. Det er et for smalt Grundlag. Vi maa stille os paa et videre Grundlag. I det Hele taget, naar vi kæmpe for Folkets Selvfryelse, er det Selvfryelsen, vi skulle søge hen til og søge at rette det Hele til i alle Forhold. Derfor vil jeg sætte som vort Formaal i denne Sag at hævde Valgfrydens Selvfryelse. Jeg vil da gjøre opmærksom paa, hvad jeg synes, at man i det Hele tager for lidt Hensyn til ved Valgbrevens Prøvelse i denne Samling, nemlig at ved Folketingsvalgene er det Valgfryden selv, der vælger sin Valgbestyrelse — ganske vist ikke umiddelbart,